

Molí de Picanyes

Sant Jaume de Frontanyà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Edificació als peus del Torrent del Joncar o rec de Les Lloberes, a uns 200 metres al NE de la casa de Picanyes. Les Lloberes queden al NO; els Oms, al NE i Terradelles, a l'Est.
Emplaçament	Accés pel camí de Les Lloberes, trencant cap a Picanyes i seguint el camí fins al rec de Les Lloberes.
Alçada:	1058
Coordenades:	
Latitud:	42.18029
Longitud:	2.00732
UTM Est (X):	418021
UTM Nord (Y):	4670271

Classificació

Número de fitxa	08216 - 53
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Edificació en estat ruïnós.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	Catàleg de béns a protegir, POUM de Sant Jaume de Frontanyà, aprovat el 18/10/2007.
Data aprovació:	dj., 18/10/2007 - 12:00
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 08215A00700009
Fitxes associades:	

Descripció

El molí de Picanyes és una construcció als peus del rec de les Lloberes que havia funcionat com a molí hidràulic per moldre gra. Actualment l'edifici es troba en estat ruïnós, el que, junt a l'estat d'apoderament de la vegetació, fa molt complicat l'accés al seu interior.

Es tracta d'una edificació industrial de forma quadrangular, format per dos cossos de planta baixa i pis, la que encara conserva els murs de la planta baixa i del primer pis, així com algunes bigues del primer sostre. Els murs són de paredat irregular amb morter de calç i sorra, mentre que a les cantonades s'observen blocs de pedra més grans sense escairar. A la façana de migdia s'obre una porta amb llinda i marc de fusta que dóna accés a un cos que podria ser posterior destinat a l'emmagatzematge del gra o de la farina, amb una eixida al primer pis. Des de la planta baixa, a través d'una porta amb llinda de fusta s'accedeix a l'espai que correspondria a l'obrador, amb el molí pròpiament dit al costat oest, sota el qual travessa el carcabà i on es situava l'arbre de lleves que feia rodar l'engranatge del molí gràcies al pas de l'aigua que venia de la bassa situada al nord i que tornava a desembocar al mateix rec. A la paret de ponent de la planta baixa s'ha identificat la sortida del carcabà. El primer pis hi ha restes de dues finestres, obertures del que serien l'habitatge pròpiament dit, on encara es poden entreveure algunes estructures que podrien correspondre a la cuina. L'estat d'enrunament i la densa vegetació fan difícil reconèixer els diferents espais de l'edifici.

Al costat nord del molí s'aprecia una gran bassa aprofitant el desnivell natural del terreny, de nord a sud, que encara s'utilitza com a tal i un pou.

Observacions:

Sembla que les moles van desaparèixer misteriosament a mitjans dels anys 1980s.

Història

El molí de Picanyes és el primer dels molins del riu Mergançol, també documentat com a *Margansol*, *Mergançol*, *Mardansol* o *Merdançol*, el que és un afluent per l'esquerra del riu Llobregat, naixent a uns 1300 metres d'altitud a Sant Jaume de Frontanyà, on es reuneixen els torrents dels Oms, de Picanyes i de Puig Miró.

La primera font documental que s'ha trobat del molí de Picanyes és al compliment pasqual del 1789, on també apareix Picanyes i la casa nova de Picanyes, habitada per Fco. Roma, tot i que sembla que el molí ja existia en temps pretèrits. Com a mínim, fins al s. XVI, Picanyes formava part de la mateixa heretat que les Vinyes, les que constituïen una de les cases més fortes de la contrada, tal i com s'intueix per diferents documents al llibres sacramentals de l'Arxiu Parroquial de Sant Jaume de Frontanyà. La seva proximitat al Santuari i a la casa dels Oms, també fa pensar que aquestes també podrien fer ús del molí.

Bibliografia

APSJF, Llibres sacramentals, Compliment pasqual (1594-1598 i 1621-1623), *Matrícula de compliment pasqual de la parròquia de Sant Jaume de Frontanyà amb les diverses nòmines per cada casa*, 24 de març de 1598, unitat d'instal·lació n. 4, llibre D.

MARTINEZ SOLSONA, F. (1967) Sant Jaume de Frontenyà: mil anys d'història i geografia. Montblanc. Granollers.

AYMAMÍ, G. (2000) "Els molins hidràulics de la riera del Mergançol" a l'Erol nº 64, Àmbit de Recerques del Berguedà, Berga

